

پاسخنامه تشریحی

- ۱ - گزینه ۲ رسول خدا(ص) می فرماید: «هر کس سنت و روش نیکی را در جامعه جاری سازد تا وقتی که در دنیا مردمی به آن سنت عمل می کنند ثواب آن اعمال را به حساب این شخص می گذارند، بدون این که از اجر انجام دهنده آن کم کنند...»
- ۲ - گزینه ۲ از دقت در آیه شریفه: «حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ كَلَّا إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا؛ أَنْ غَاةَ كَمَا هِيَ مِنْكُمْ وَمَا تُرِيدُونَ إِلَّا الْفِتْنَةَ» (ص) مرا باز گردانید باشد که عمل صالح انجام دهم؛ آنچه را که در گذشته ترک کرده‌ام. هرگز! این سخنی است که او می گوید، عبارت «لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ»، «آگاهی انسان بر کاستی های انجام وظایف خویش در عالم برزخ، مفهوم می گردد.»
- ۳ - گزینه ۱ این سؤال در مورد ویژگی های عالم برزخ است. یکی از ویژگی های این عالم این است که پس از مرگ، گرچه فعالیت های حیاتی بدن متوقف می شود، اما فرشتگان، حقیقت وجود انسان را که همان روح است (نه جسم)، «توقی» می کنند. یعنی آن را به طور تمام و کمال دریافت می نمایند.
- ۴ - گزینه ۳ ■ محلّ تعیین سرنوشت انسان، عالم دنیا است. و با توجه به آیه شریفه: «يُنَبِّئُ الْإِنْسَانَ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَأَخَّرَ» عامل تعیین کننده، اعمال ماتقدم و ماتأخر می باشد.
- ۵ - گزینه ۲ با توجه به آیه شریفه: «حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ»، گناهکاران پس از مرگ، درخواست بازگشت به دنیا برای جبران اعمال صالحی که ترک کرده اند را می کنند، می فهمیم که پس از مرگ، آگاهی انسان بیشتر می شود و موانع آگاهی که در دنیا بود، برداشته می شود و انسان ها به حقیقت اعمال خود آگاه می شوند.
- ۶ - گزینه ۱ آیه شریفه «حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ...» مربوط به زمانی است که گناهکاران و بدکاران از دنیا می روند و واقعیت مرگ را جلوی چشم خویش می بینند، از خداوند درخواست می کند که او را به زندگی دنیا بازگرداند تا درباره آن چه انجام نداده عمل صالحی انجام دهند (سورة مؤمنون آیه ۹۹) جواب قطعی خداوند این است که هرگز این تنها سخنی است که او می گوید در صورتی که بین الان تا وقتی که در روز قیامت برانگیخته شود، برزخ و فاصله ای است (سورة مؤمنون آیه ۱۰۰) و عبارت بساط تکلیف باز است، غلط است.
- ۷ - گزینه ۱ شخصی از امام کاظم (ع) درباره وضعیت مؤمنان پس از مرگ پرسید: «آیا مؤمن به دیدار خانواده خویش می آید؟» فرمود: آری. پرسید: چه قدر؟ فرمود: «برحسب مقدار فضیلت هایش. برخی از آنان هر روز و برخی هر دو روز و برخی هر سه روز و کمتری آنان هر جمعه.»
- این حدیث به این ویژگی عالم برزخ یعنی وجود ارتباط میان عالم برزخ و دنیا اشاره می کند که نشانه های تداوم آن، ارتباط متوفی با خانواده است.
- ۸ - گزینه ۴ ترجمه آیه شریفه: «فَرِشْتَاكَانَ بِهٖ كَسَانِيْ» که روح آنان را دریافت می کنند در حالی که به خود ظلم کرده اند، می گویند: شما [در دنیا] چگونه بودید؟ گفتند: ما در سرزمین خود تحت فشار و مستضعف بودیم. فرشتگان گفتند: مگر زمین خدا وسیع نبود که مهاجرت کنید؟ ظرف زمان عالم برزخ است.
- ۹ - گزینه ۳ کلمه «يَوْمئِذٍ» در آیه شریفه: «يُنَبِّئُ الْإِنْسَانَ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَأَخَّرَ» ناظر بر عالم رستاخیز است.
- ۱۰ - گزینه ۲ ■ قرآن کریم از وجود عالمی پس از مرگ به نام «برزخ» خبر می دهد. آدمیان پس از مرگ وارد آن می شوند و تا قیامت در آن جا می مانند.
- برزخ در لغت به معنای فاصله و حایل میان دو چیز است.
- ۱۱ - گزینه ۳ با توجه به آیه شریفه: «يُنَبِّئُ الْإِنْسَانَ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَأَخَّرَ» در آن روز به انسان خبر داده می شود به آنچه پیش از مرگ فرستاده و آنچه پس از مرگ فرستاده است، پرونده اعمال انسان با مرگ بسته نمی شود و امکان دارد بر اعمال نیک و بد آن افزوده و یا از آن کاسته شود.
- ۱۲ - گزینه ۳ ظرف زمان آیه شریفه ۱۳، سورة قیامت: «يُنَبِّئُ الْإِنْسَانَ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَأَخَّرَ»، به جهت کلمه «يَوْمئِذٍ» رستاخیز و آخرت است، اما به واسطه استفاده از عبارت «قَدَّمَ وَأَخَّرَ» ارتباط دنیا و برزخ نیز برداشت می شود.
- ۱۳ - گزینه ۴ از دقت در آیه شریفه: «قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ كَلَّا إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا» در عالم برزخ، در گفت و گویی که بین خداوند و کافران روی می دهد، کافران از خداوند برای جبران اعمال ترک شده در دنیا تقاضای بازگشت به دنیا می کنند، اما خداوند با عبارت «كَلَّا» و قاطعیت تمام، این تقاضا را بی مورد دانسته و رد می کند.
- ۱۴ - گزینه ۳ ■ یکی از نشانه های تداوم ارتباط بین عالم برزخ و دنیا، «بسته نشدن پرونده اعمال» است. قرآن کریم می فرماید، دامنه برخی از اعمال، محدود به دوران زندگی انسان است و با مرگ، پرونده این اعمال بسته می شود؛ اما پرونده بسیاری از اعمال حتی بعد از حیات ما نیز باز می ماند. آیه شریفه: «يُنَبِّئُ الْإِنْسَانَ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَأَخَّرَ» مؤید این مطلب است و رسول خدا (ص) نیز در این باره می فرماید: «هرکس سنت و روش نیکی را در جامعه جاری سازد، تا وقتی که در دنیا مردمی به آن سنت عمل می کنند، ثواب آن اعمال را به حساب این شخص هم می گذارند، بدون اینکه از اجر انجام دهنده آن کم کنند و هرکس سنت زشتی را در بین مردم مرسوم کند، تا وقتی که مردمی بدان عمل کنند، گناه آن را به حساب او نیز می گذارند، بدون اینکه از گناه عامل آن، کم کنند.»
- ۱۵ - گزینه ۲ ■ رسول خدا (ص) می فرماید: «هر کس سنت و روش نیکی را در جامعه جاری سازد، تا وقتی که در دنیا مردمی به آن سنت عمل می کنند، ثواب آن اعمال را به حساب این شخص هم می گذارند، بدون این که از اجر انجام دهنده آن کم کنند و هر کس سنت زشتی را در بین مردم مرسوم کند، تا وقتی که مردمی بدان عمل کنند، گناه آن را به حساب او نیز می گذارند، بدون این که از گناه عامل آن کم کنند.»
- ارتباط عالم برزخ با دنیا، پس از مرگ نیز هم چنان برقرار است، بدین معنا که پرونده اعمال انسان ها با مرگ بسته نمی شود و امکان دارد بر اعمال نیک و بد آن افزوده و یا از آن کاسته شود: «يُنَبِّئُ الْإِنْسَانَ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَأَخَّرَ»
- ۱۶ - گزینه ۳ حضرت علی(ع): «... اما خانه هایی که از خود به جا گذاشته اید پس از شما در آن مسکن گزیدند همسرانان ازدواج کردند - اموالتان میان وارثان تقسیم شد. اگر به آن ها اجازه سخن گفتن داده می شد خبر می دادند و می گفتند: یقیناً بهترین توشه برای ابدیت تقواست.»
- ۱۷ - گزینه ۳ تفاوت و افتراق دنیا و برزخ در عبارت قرآنی «قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا» است که انسان مشرک پس از مرگ و مکالمه با خدا و فرشتگاه و شنیدن پاسخ آن ها، اموری را درک و مشاهده می کند که درک آن ها در دنیا ممکن نبود.
- ۱۸ - گزینه ۳ امام صادق (ع): هنگامی که مرده ای را در قبر می گذارند، شخصی بر او ظاهر می شود و به او می گوید: ما در دنیا سه چیز بودیم: رزق تو که با پایان یافتن مهلت زندگی ات در دنیا قطع می شود. خانواده ات که تو را رها کرده اند و بازگشتند و من عمل تو هستم که با تو می مانم.

۱۹ - گزینه ۱ سوره نساء آیه ۹۷: فرشتگان به کسانی که روح آنان را دریافت می‌کنند در حالی که به خود ظلم کرده‌اند می‌گویند: شما در دنیا چگونه بودید؟ گفتند: ما در سرزمین خود تحت فشار و مستضعف بودیم. فرشتگان گفتند: مگر زمین خدا وسیع نبود که مهاجرت کنید.

سوره نحل آیه ۳۲: آنان که فرشتگان روحشان را می‌گیرند؛ در حالیکه پاک و پاکیزه‌اند به آن‌ها می‌گویند: سلام بر شما وارد بهشت شوید، به خاطر اعمالی که انجام دادید.

۲۰ - گزینه ۴ گزینه‌های ۳ و ۲ و ۱ از آیه «حتی اذا جاء احدهم الموت» مستفاد می‌گردد؛ ولی گزینه ۴: از آیه «بنیو الانسان یومئذ بما قدم و اخر» مستفاد می‌گردد.

abadgaran.edu.ir